

Zakaj smo pisali ovo o kainitu? Poznamo dobro naše kmetovalce, ter vemo, da njim je žal, da le malo hasni vsak pouk gledé gospodarstva, a najmanj morebiti o gospodarstvu z gnojem, čeravno je pri umnem gospodarstvu gnojišče kmetu prava kasa! Težko je, gospodarju, ki spušča gnojnico v klanjéc, govoriti o gospodarstvu z gnojem. Vendar kljub slabim uspehom našega pouka, govorili smo in še bodemo tudi v prihodnje — kolikor nam bo dopuščal čas — o tej dragi gospodarski stroki, ker se véasih naleti še vendar kdo, kateri take nasvete — sebi na hasen — vboga.

Sosebno se nam je pa zdelo potrebno opozoriti kmetovalce na kainit, ker je to zelo važno pa ceno gnojilo. V času, ko se razširja trsna uš dalje in dalje, ko ta mrčes pokončuje vinograd za vinogradom, — važen je vsak pouk, kateri meri na poboljšanje katere-sibode gospodarske stroke, ker se s poboljšanjem kulture povzdigajo tudi doneski iste.

Večje važnosti je gnojilo, o katerem smo danes govorili, za vinorejce, in to še posebej za tiste, kateri svoje okužene vinograde zasajajo z ameriškimi trtami. Te trte zahtevajo ne samo dobro obdelano zemljo, temveč ona mora biti tudi dobro gnojena. K temu bi pa vtegnilo marsikateremu gospodarju pomanjkovati gnojja! V današnjem pouku dan mu je navod, kako si more hlevski gnoj poboljšati, oziroma pomnožiti, dan mu je dalje navod, kako more za eno, dve leti nadomestiti živinski gnoj s kainitom itd. gledé njiv in travnikov, oziroma tudi gledé sádnega drevja, da si pri tem prvega prihrani za gorico; pokazali smo mu slednjič tudi, kako more za nekoliko let gnojiti svoj vinograd brez vsega živalskega gnojja s kainitom in dometki. Želimo tedaj v interesu posebno naše, do sedaj imenitne vinoreje, da se kmetovalci v gori navedenih slučajih spominjajo naših nasvetov.

Fr. Matijašič.

Cepiče rezati.

Sedaj je primeren čas za rezitev cepičev. Cepiči meseca prosinca in do polovice svečana narezani, se lahko do konca maja ohranijo, če se v pesek potaknejo in na senčnem hladnem prostoru hranijo. Zavoljo imen je potrebno vsako sorto posebej zvezati in z imeni zaznamljati.

Sejmovi. Dne 28. januarija v Artičah in v Poličanah (za svinje.) Dne 30. januarija v Št. Juriji pri Tabru. Dne 31. januarija v Dobovi. Dne 1. februarija v Jurkloštru.

Dopisi.

Izpod Maribora. Dne 8. t. m. nam je priredilo vrlo bralno društvo v Rušah prav slovenski večer. Veselica vršivša se v za to popolnoma primernih prostorijah g. Novaka je bila izgledno uravnana. O šaloigri »Kateri bo« rečemo samo toliko, da nas je popolnoma očarala. Do vrata zadolženi oče — g. Anton Grizold — nas je kar prenesel v njegov položaj; edina mogočnost rešiti se bobnja bi bila, ako se mu edina hči, lepa Marinka — gsdč. Micika Arlnova iz Smolnika — bogato uda. Navadno iščejo ženini bogate neveste, tukaj je pa res lepa Marinka spreobrnila red. Dobro jo je vrezal bogati kmetski fant — g. Drag. Lingl — ki je v vsem obnašanju kazal, da je petičen; mojsterski se je kovač — g. Bečela — za lepo dekle potegoval; pekar Miha — g. Grizold mlajši — je najbolj meljnato kapico na glavo posadil, češ, da Marinki pri njem ne bo manjkalo kruha, ja celo modremu dr. Bistriglavu — gospod

Vinko Ocinger, človek bi mislil, da je na odru zrasel in so v obče vsi diletantje svojo nalogo izborno rešili. Živili! Petje, kakor domačega, tako tudi Mariborskega zbora je bilo izvrstno, žal, da se je domači zbor na tako malo število skrčil. Gostov je bilo od vseh strani, med tem, ko smo domačinov veliko pogrešali; je-li mogoče izpustitev tombole vzrok? Po prestavi se je pelo, napivalo, veselilo tako, da smo se z najprijetnejšim utišom proti jutru vrnoli vsaki na svoj dom.

Iz Koroškega na Štajarski meji. (Sočutje.)

Vi se veselejše gibate na Štajarskem in tudi to po vsej pravici, ker pri vas je obilnejše število narodnih mož. Pač srečni ste, ker imate pod svojim banderom dosti izobraženih mož, ne samo duhovnikov, ampak tudi svetnega stanú. Želja vsakega rodoljuba morebiti le ta, da bi vsi Vaši bralci si besede svojih voditeljev prav zapomnili in se po njih ravnali. To vidimo že mi, vaši bližnji mejaši, da krepko napredujete, zakaj jemljete jim trdnjavo za trdnjavo. Bral sem v kratkem 15 let stari list »Slov. Gosp.«, kako so se tri občine borile za slovensko uradovanje in zdaj, hvala Bogu, jih imate menda že večino, ki slovensko uradujejo. Tudi pri nas na Koroškem v Podjurski dolini se poganjajo za to, pa gospoda v Celovci je mogočna in zapreke stavi, ali mislim, da se moži ne bodo dali vstrašiti, zakaj pravica mora obveljati. Če enkrat te občine zmagajo, imamo upanje, da se bodo tem hitro druge pridružile, saj »Slovenec gre na dan«, in vidimo, da od liberalne nemške gospode nimamo upanja kaj dobrega dočakati. Slovenci, le krepko naprej: vse za vero, dom in cesarja!

Iz Ponikve ob južni želenici. (Posojilnica.)

Z veseljem smo pozdravili tukaj ustanovitev hranilnice in posojilnice v Šmariji pri Jelšah. Zadnji čas je bil, da se zabrani delo okrajnim oderuhom, ki že toliko časa izsesavajo ubogo ljudstvo. Tudi v naši občini imamo dva zastopnika tega stanú, eden je v oderuskih opravilih že zelo izurjen in ima precej obširen delokrog, drugi pa je še le začetnik. O kosmatej vesti prvega se nam pač ne zdi govoriti, o drugem pa odkritosrčno povemo, da nam je žal, da je zabredel na taka pota. Denar ni vse. Spoštovanje ljudij tudi nekaj velja. — V ravnateljstvo imenovanega denarnega zavoda sta izvoljena iz naše občine gg. France Podgoršek in Jože Zdolšek, v nadzorništvo pa Jakob Zdolšek in Gaspar Senica. Le-ti pa tudi vsi drugi pošteni slovenski možje naše občine naj skrbé za to, da kredita iskajoči ljudje izvedó o tem denarnem zavodu in da se iztrgajo iz oderuskih krempljev.

Izpred Radgone. (Po volitvah za okrajni zastop.)

Naj vam nekaj navedem o značaji naših možakov! Dobro vam je znano, da imamo v Orehovi vasi tistega hotmana za »becirskbetretung«, kakor je bil dosedaj, kaj neki je, da smo ga zopet izvolili, in kako? Prvič nam je objubil, česar nima; tega nam pa tudi dati ne more. S tem pa je občine zbegal, ker so nekatere za-nj bile, ali nekdo drugi je že prej begal; to je tisti »zakotnik«, ki je pri vsakih volitvah zoper narodne može. Mož je nekđaj na Prusko po svinje hodil, sedaj pa je cenilni mož, zato smo se ga bali nekoliko, ker smo si mislili: če ne bomo s temi, bode pa nas ta mož tje spravil, od koder je prej sčetinjad! V velikem posestvu so pa temu hotmanu meščani pripomogli in pa njegov »boter«, ki je prej v Policah stanoval, sedaj pa stanuje za mestom, v Radgoni. Tedaj ima ta mož sedaj prav čas, da nam most dela na Prusko. V veleposestvu pa še imamo druge može, ki jim pravimo veterjnaki. Veste-li, kaj je veterjnjak? Veterjnjak je na strehi, iz lesa, na eni strani ima leseno sabljo, na drugi pa lopato; kedar v tega lesenega moža jug piše, tedaj leti naprej, kedar pa sever, tedaj pa nazaj. Taki so vam

naši možje; kedar so pri narodnjakih ali pri duhovnikih, tedaj so vam sladki, da se mēd iz njih cedi, kedar pa pridejo k sovražnikom naše narodnosti, ali duhovnikov, tedaj pa ne vedō bolj osorne besede povedati, kakor »popi« ali »tumasti bindišar«, o j to so vam žalostni ljudje! Dragi čitatelj, ne misli, da bi to duhovniki pisali, ker se včasih nad tem kako človeče jezi: kmet že ve, kje ga čevlji žuli, tudi moja roka mora po leti oralo in motiko držati, pa tudi včasih kupico dara božjega in to izpijem rad na zdravje vsem tistim, ki so možaki, v besedi in v djanji!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. V torek je bila ob 11. dopoldne v dvorni cerkvi na Dunaji poroka nadvojvodinje Margarete Zofije, hčere nadvojvode Karl Ludvika, in vojvode Württemberskega Albrehta. Pri poroki so bili svitli cesar, kralj in kraljica Württemberska. — V državnem zboru se nadaljuje razprava o državnem proračunu; pri deželnoobranskem ministerstvu se je poslanec dr. Gregorec jako srečno potegnil za slov. vojsake na Koroškem. — O novi stalni večini še ni duha ne sluha in se ne mudi, kakor je podoba, grofu Taaffe nič kaj za-njo; se ve, da shaja on tudi brez nje, ali kaj poreče dr. Plener, vodja »nemške levice«, ko ne pride na-nj vrsta, da sede na »stol ministra!«

Štajarsko. Nemški obrtniki, posebno po gorjenjih delih naše dežele, niso nič kaj zadovoljni z načrtom za novo postavo o davkih: njim se dozdeva in morebiti po pravici, da se malim obrtnikom nalaga v njem preveč davka, večim pa razmerno premalo. No, dokler še je postava samo v načrtu, je dobro, če se razkrije vladi mogoča napaka ali krivica! — V Vildonu je bilo te dni zborovanje katol. pol. društva ter je posl. Kaltenegger razlagal, zakaj so nemški konservativci v Hohenwarthovem klubu. Volilci so njemu in sploh konservativnim poslancem izrekli svoje zaupanje.

Koroško. Udje ženske podružnice »šulvereina« v Celovci priredijo v nedeljo dne 5. februarja »nemško veselico«. Na tej se ima nabrati novcev za mogočno majko Germanijo, da bode v stanu še na dalje požirati slov. otroke. Godba pa bode vojaška in ne znamo, če je to dobra. — Jako neljubo delo dela slov. učiteljem ukaz, da morajo učiti nemški že prvence: mučita se s tem učitelj in učenec in uspeha ni, pa ga ne bode!

Kranjsko. Nekaj izrednega je iz Ljubljane bilo v torek: v slov. dnevnikih s tega dne ni bilo niti znamenja, da sta si sicer rada v laséh. Ali je to dobro znamenje? — Slov. čitalnica v Kranji obhaja letos svojo 30letnico, preloži pa slovesnost na poletje, na ugodno dobo. — Zadnji sejem v Ljubljani ni imel posebno življenja, živine je bilo 1275 glav, kupcev pa prav malo. Kriva je pač huda zima!

Primorsko. Deželni odbor v Gorici izda knjižico: »Pouk o gluhonemih« na stroške dežele. Enako knjižico že mi imamo od g. J. Koprivnika, profesorja na e. kr. učiteljski v Mariboru, samo da se za-njo premalo zmenimo, izlasti pa še pri zeleni mizi v Gradci ne, ker je slovenska! — Mestni zastop v Trstu ima, kar se tiče občinske kase, sušico, vendar pa še jo stiska, da izpuli iz nje denarja za laške šole po slov. vaséh, v zadnjem času stavi se taka pri Sv. Križi.

Hrvaško. Ban Khuen-Héderváry se izgovarja, zakaj še ni nadškofa v Zagrebu, s tem, da ne more najti pripravne osebe. Čudno, kake lastnosti naj le ima

prihodnji nadškof? — V Petrinji dobijo vinorejsko šolo na stroške dežele.

Ogersko. Koloman Tisza, »papež kalvincev«, bode največ kriv, če razpade sedanja vladna stranka. On tega sicer ne namerava, ker je vsa stranka liberalna, ali mož vleče že tudi njej preveč na jude in kalvince. Zato ji je zamrzelo do njega in tudi pri vladi sami so ga siti že do grla. — Volitve na Ogerskem niso »čiste«, to se pravi: vlada pritiska na vso moč v volilce, da volijo njej na ljubo. Ako tega ne storijo, tedaj pa jim poje gorjé. To ni zdravo za državo.

Vunanje države.

Rim. Ker so sv. oče Leon XIII. pri zadnjem konsistoriji si pridržali dva kardinala »in petto«, v prsih t. j. zamolčali so še nju ime, ugiblje se sedaj veliko, kdo da bi bila. No da-si jud, posebno časnikar vse izvoha, tu vemo, da se mu ne posreči!

Italija. V Rimu je velika banka Guerini počila, ali kakor se pravi, izrekla, da nima s čem izplačevati. Prav verjetno je, da stori še za-njo enako več drugih, »naj jim bode krajše!« — Zima je tudi v Italiji letos huda in tam tem huja, ker so peči po hišah le redke prikazni.

Francija. Pri vladi so si nekaj cdahnili, odkar se je vlegel hrup zoper predsednika Sadi-Carnota. Njemu ne morejo ali pa, kar je verjetniše, nočejo dokazati, da se drži tudi njega denar — panamske družbe. Drugih republikanskih glav pa se šteje že do 104, ki so bile še več, kakor z očmi pri onem denarji. — Razun ruskega obdolžuje se še nemški poslanik, grof Münster, da se ga drži nesrečni denar iz panamske družbe.

Anglija. Minister za vnanje zadeve je skoren mož. To se vidi iz tega, da je ugnal v dveh, treh dnevih khediva v Egiptu; novi ministri tega mladega kralja, ker jih anglijski minister ne mara, so že slovo vzeli in stvar je pri starem. Nekaj pa vendar ne, kajti angleških vojakov pride več v Egipt za varha tamošnjih evropejcev.

Nemčija. V državnem zboru v Berlinu je načrt postavbe zoper oderuštvo blizo že vsprejet in so bile blizo vse stranke za tako postavo. — Tudi na nemškem cesarskem dvoru so imeli v ponedeljek poroko ter se je mlajša sestra cesarja Viljema II. oženila z nekim hasenskim princem.

Rusija. Carevič je že prišel v Berlin, kaj pa ondi išče in kako dolgo pri nemškem cesarji ostane, ni še znano. — Kolikor se sme soditi iz tega, kar se v ruskih listih piše, ne misli ruski car na vojsko in njemu je neki čisto po volji tripelaljanca. Tega pa mu menda nihče ne verjame na besedo.

Bolgarija. Knez Ferdinand se neki v resnici oženi in nevesta je neka francoska princesinja. Sedaj se mudi knez na Bavarskem in sodi se, da se godi to ravno v ženitbenskih zadevah.

Srbija. Cesar ni nihče mislil, to se ima neki v kratkem zgoditi: Milan Obrenovič, oče sedanjega kralja Aleksandra, želi spravo s kraljico Natalijo. Nju zakon neki ni razdrt, čeravno je prejšnji metropolit Teodozij, pač prisiljen, izrekel, da je mogoče in se ta zakon razdré po postavah pravoslavne cerkve. Čudne postave!

Turčija. Sultan pripravlja posebno vozilo rimskemu papežu za 50letnico in tudi dva kardinala dobita od njeza v tem času visoko odklikovanje. Tudi sultan torej spoštuje poglavarja sv. katoliške cerkve!

Grecija. Prekopali so kos zemlje, ki leži med morjema in veže s severno in južno deželo, pri mestu Korintskem in so delo sedaj dognali. Prekop, po katerem se zibljejo ladije, razsvetljuje električna luč.

Afrika. V Maroku je domače ljudstvo sito postalo